

12/22/2023

Ghid de bune practici

WATCH PR - Watchdog -
Advocacy - Transparență-
Corectitudine - Harta
Politicii Românești

Material realizat cu sprijinul financiar **Active Citizens Fund România**, program finanțat de Islanda, Liechtenstein și Norvegia prin Granturile SEE 2014-2021. Conținutul acestui material nu reprezintă în mod necesar poziția oficială a **Granturilor SEE și Norvegiene 2014-2021**; pentru mai multe informații accesați

Proiect derulat de

Casa
Bună

rise
project

Cuvânt înainte

Fiecare proiect reprezintă în sine un experiment, o încercare. Iar orice încercare presupune provocări, eforturi și uneori chiar sacrificii. În același timp, orice încercare necesită asumare, atât a potențialul succes cât și a unui potențial eșec. Spre deosebire însă de alte demersuri, proiectul oferă un mediu controlat de acțiune, motiv pentru care rezultatele trebuie urmărite pe tot parcursul acestuia: de la estimare/planificare și până la finalizarea tuturor activităților. În cazul nostru, acest parcurs a fost de 24 de luni.

Spunem despre un proiect că a avut succes atunci când și-a atins rezultatele și obiectivele stabilite. Desigur că acest lucru este foarte important. Însă valoarea adăugată a unui proiect întotdeauna o va reprezenta modul în care au fost atinse acele rezultate și obiective.

Plecând de la această perspectivă, experții din cadrul echipei de proiect au sintetizat metodologia de lucru în acest ghid de bune practici cu scopul de a oferi informațiile necesare pentru realizarea acțiunilor de watchdog și advocacy. Așadar, în cadrul acestuia veți regăsi modele de cercetare despre o persoană publică (ex. parlamentar), instrumente pentru realizarea profilului unui politician, informații legate de trimiterea unei cereri în baza Legii 544/2001 privind accesul liber și neîngrădit la informațiile de interes public, respectiv elaborarea și transmiterea de petiții către autorități publice.

Prezentul ghid de bune practici se adresează în primul rând studenților de la jurnalism, drept, științe politice, managementul administrațiilor publice, mediu. Dar poate fi utilizat și de alte persoane interesate de transparentizarea clasei politice, indiferent de nivelul și domeniul de expertiză. În cadrul proiectului, peste 100 de voluntari au aplicat aceste instrumente.

Sperăm că informațiile oferite vor încuraja inițiativa civică în rezolvarea problemelor existente în relația cetățenilor cu instituțiile statului și vor contribui la obținerea unor rezultate și mai bune în direcția combaterii fenomenului corupției din sistemul public.

Cu recunoștință pentru toți cei care și-au asumat acest proiect

Mihaela Onea, Manager proiect

Descriere proiect

WATCH PR - Watchdog - Advocacy -Transparență - Corectitudine - Harta Politicii Românești este un proiect derulat de Asociația Casa Bună în parteneriat cu Asociația RISE Project, cu sprijinul financiar al Active Citizens Fund România - program finanțat de Islanda, Liechtenstein și Norvegia prin Granturile SEE 2014 - 2021.

Valoare proiect: 220.240 EURO, din care valoarea finanțării nerambursabile a fost de 149.800 EURO, iar co-finanțarea din partea Beneficiarilor de 70.440 EURO.

Durata: 24 de luni

Perioada: 01.01.2022 – 31.12.2023.

Prin proiectul WATCH PR, ne-am dorit să facem o cartografiere a guvernării în România având în vedere trei direcții principale: transparență și competență în funcțiile publice, transparență și integritate în administrația publică, combaterea exploatărilor ilegale și a distrugerii biodiversității. Prin Watch PR am urmărit să răspundem pe de o parte nevoii de informare corectă și conștientizare privind derapajele statului de drept, iar pe de alta parte, să propunem mecanisme concrete de implicare civică pentru sancționarea derapajelor politice sau din instituțiile publice. Influența politică asupra sistemului public, fenomenul defrișărilor ilegale, deturnarea fondurilor publice, abuzul de putere, respectiv conflictul de interese, angajările fictive din instituțiile și companiile de stat - toate acestea au un numitor comun – CORUPȚIA.

Conform organizației Transparency International cu un scor de 44 (100 = zero corupție) România se califică în mod constant ca una dintre cele mai corupte țări ale UE, iar acest indice a rămas aproape constant din 2012 (44 - 48 max.). În acest context, comunitatea civică creată în jurul proiectului Watch PR, însumând aproape 3700 de persoane, a propus acțiuni de identificare și "mapare" a sectorului politic, acțiuni de advocacy privind derapajele sistemice, activități de investigare și watchdog pe principalele problematice abordate, respectiv acțiuni de implicare activă a participanților în activități conștientizare, advocacy și influențare a deciziilor publice.

Rezultate obținute:

- Peste 3700 de cetățeni informați și conștientizați cu privire la importanța acțiunilor de watchdog și advocacy și rolul acestora în sancționarea derapajelor politice sau din instituțiile publice și reducerea fenomenului corupției;
- 60 de voluntari instruiți și pregătiți pentru activitatea de cercetare și watchdog de către Coordonatori investigații cu experiență;
- Peste 200 de sesizări și petiții online transmise către autorități de către voluntari;
- 4 campanii de advocacy realizate pentru mobilizarea cetățenilor și sensibilizarea autorităților;

- 2 consultări organizate cu membrii Parlamentului în vederea inițierii unor modificări legislative care să sporească gradul de transparentizare al veniturilor obținute de persoane aflate în funcții publice;
- 1 consultare organizată cu membrii Parlamentului în vederea inițierii unor modificări legislative care să protejeze Pădurile Bătrâne de pe teritoriul României;
- 1 ghid de bune practici privind aplicarea instrumentelor de implicare civică realizat de grupul civic Integritate pe Bune sub coordonarea dnei. Iuliana Rusu și a dnei. Avocat Diana- Elena Iașciurjinschi.
- 2 litigări strategice inițiate (împotriva A.N.I. și Transgaz), ce urmăresc inclusiv declararea neconstituționalității unor texte de lege pentru ca în final, în ipoteza în care Curtea Constituțională declară neconstituționalitate, ele să fie modificate sau chiar abrogate de către legiuitor și astfel puse în acord cu dispozițiile Constituției cu scopul de a asigura mai multă transparență și integritate în relația cetățenilor cu instituțiile statului;

Succesul proiectului nu ar fi posibil fără implicarea organizației Rise Project pe partea de jurnalism de investigație și fără colaborarea cu stakeholderi precum Fundația Conservation Carpathia, experți pe partea de monitorizare a defrișărilor ilegale și a conservării pădurilor.

Prezentare Asociația Casa Bună

Începuturile poveștii sunt triste pentru că arată eșecurile societății noastre: cei care au cel mai mult nevoie de ajutor sunt și cei care, de cele mai multe ori, nu îl primesc. Aici am intervenit noi, cei de la **Casa Bună**.

Social

- 13 ani de experiență în comunități vulnerabile
- Peste 500 copii sprijiniți în prezent
- Din 3 zone (București, Argeș și Brașov)
- Peste 500 voluntari care oferă sprijin
- Focus pe 4 paliere: educație, sănătate, vocație, sprijin pentru o viață decentă

Civic

- Fondatorul asociației, Valeriu Nicolae, este un activist civic cunoscut pentru articolele sale anticorupție în presa națională și internațională, de peste 10 ani. O parte dintre acestea au fost reunite într-o carte, „Nu tot ei” publicată de editura Humanitas, în 2020

- Peste 200 de voluntari implicați în proiectele civice inițiate de Valeriu Nicolae și Casa Bună, Watch PR și Integritate pe bune
- Focusul activităților civice este pe lipsa transparență a instituțiilor publice sau a persoanelor aflate în funcții publice, impostură academică sau profesională, nepotism, corupție

SOCIAL

De peste 13 ani, un grup de voluntari condus de Valeriu Nicolae sprijină copiii vulnerabili din zona de ghetou Ferentari, București. În 2020, această comunitate de voluntari a decis să ia o formă legală sub numele de Asociația Casa Bună ("The Good House") pentru a ajunge la mai mulți copii în întreaga țară.

În 2020, am extins sprijinul nostru educațional în afara Bucureștiului, ajungând în comunitățile vulnerabile din zona rurală a județului Argeș. Contextul pandemiei ne-a oferit oportunitatea să sprijinim copiii din aceste sate prin utilizarea internetului. Suntem acum prezenți în opt zone din Nucșoara și Lerești, județul Argeș (satele Lerești, Pojorâta, Voinești, Câmpulung, Nucșoara, Sboghițești, Slatina, Berevoiești) și continuăm să creștem și să ne extindem constant. Ne bucurăm că o comunitate de voluntari din Sânpetru, Brașov, a înființat o filială locală a Casei Bune pentru copiii de acolo. Este visul nostru, ca organizație, să dăm mai departe tot ce am învățat și să existe câte o Casa Bună peste tot în țară.

În prezent, programul nostru include peste 500 de copii (atât din zonele rurale, cât și urbane), cu vârste cuprinse între 3 și 17 ani. Aproximativ 60-70% sunt de etnie romă. Toți provin din familii extrem de sărace; în unele cazuri, părinții sunt în închisoare, plecați în străinătate sau sunt consumatori de droguri. Accentul nostru este pe reducerea decalajului educațional prin programul nostru de tutoriat online 1:1, unde fiecare copil este asociat cu un voluntar. Voluntarul îl ajută pe copil cu temele școlare, dar mai important, lucrează cu el la abilitățile de bază, pentru a îi asigura cadrul necesar progresului în învățare.

De asemenea, îi asistăm pe acești copii cu controale medicale, ochelari, operații, tratamente dentare sau ortodontice sau orice altă nevoie medicală.

CIVIC

Am început cu activitățile sociale, educaționale și umanitare și am continuat, ca o prelungire firească a nevoii de responsabilitate față de oameni, cu activități civice, pe care le-am considerat la fel de necesare. Printre multe alte probleme sociale, sursele inechităților sociale și ale proastei administrări sunt chiar impostura, corupția, împotriva cărora societatea civică trebuie să ia atitudine.

Din 2021, am inițiat Watch PR, un proiect civic al Asociației Casa Bună, în parteneriat cu RISE Project și cu sprijinul grupului civic Integritate pe bune. Prin munca a peste 200 de voluntari care s-au implicat în investigații bazate pe documente publice, am reușit să analizăm situația celor mai mulți politicieni români și am putut descoperi cât de "norocoși" sunt unii dintre aceștia.

După doi ani de monitorizare atentă, am ajuns la o concluzie care ne încurajează în lupta împotriva corupției și imposturii: dacă extindem eforturile de analiză a documentelor publice ale politicienilor și a celor în funcții publice, ele pot crea o bază de date relevantă. Analizele noastre din ultimii doi ani evidențiază că obligația legală de a depune declarații de avere și de interese este facultativă pentru mulți, că autoritățile și instituțiile publice nu sunt transparente, că adesea refuză să furnizeze informații de interes public solicitate sau că parlamentarii utilizează cu lăcomie fonduri pe care nu sunt obligați să le justifice.

Experiența noastră arată că orice cetățean implicat civic poate învăța să verifice activitatea politicienilor și a celor în funcții publice. Lăsăm în urmă un set de instrumente de investigație, disponibile oricui dorește să le utilizeze pentru a se informa.

Prezentare grup civic – Integritate pe bune

Grupul civic *Integritate pe bune* a s-au constituit la finalul anului 2021, la inițiativa lui Valeriu Nicolae. Obiectivul a fost acela de a aduna la un loc cât mai mulți voluntari doritori să demaște impostura din mediul politic românesc, să prelucreze informațiile publice existente și să le prezinte publicului.

Totul a început în noiembrie 2021 cu un call to action pe Facebook al lui Valeriu Nicolae, un activist civic cunoscut în România mai ales prin asociația "Casa Bună", cu aproximativ 100.000 de followeri pe Facebook. Până la finalul anului 2021 s-au adunat aproximativ 300 de voluntari.

Cei doritori să se implice au completat un chestionar, pentru a oferi informații despre motivația lor, despre pregătirea pe care o pot aduce în proiect și pentru a se înregistra cu adresa de e-mail și profilul de Facebook. După câteva întâlniri online de discuții și pregătire, tuturor voluntarilor le-a fost alocat câte un personaj politic și un fișier în care să documenteze cercetarea într-un format tipizat. Trainingul pentru cercetare a fost oferit de Valeriu Nicolae, Ana Poenariu (jurnalist de investigații la Rise Project) și Cornel Zainea (fost deputat și activist civic). Pentru a avea un dialog continuu cu voluntarii, s-a creat grupul privat de Facebook "Integritate pe bune – Grup de lucru", unde aceștia își puteau posta ideile și întrebările.

Valeriu Nicolae și Ana Poenariu au sugerat punctele sensibile în evoluția unei persoane aflate într-o funcție publică, iar Cornel Zainea a fost creatorul primului model de cercetare. Acesta s-a axat pe studierea CV-ului oamenilor politici, a declarațiilor de avere și interese, a firmelor deținute și contractelor cu statul încheiate de acestea și a activității parlamentare (în cazul parlamentarilor).

Tot la început de proiect s-a căutat un nume pentru inițiativa civică. S-a renunțat la numele inițial de "ANI pe bune", pe motiv că ANI, ca instituție, nu era prea cunoscută publicului larg. Integritate pe bune a părut o alegere mai potrivită. Inițiativa avea nevoie și de un logo, de un vizual ce putea fi ușor recunoscut în spațiul public, și voluntarii au căzut de acord asupra bufnitei.

În noiembrie 2021 s-a pornit la drum și cu inițiativa "CNA pe bune". În acest proiect paralel s-a dorit nu doar cercetarea personajelor importante din spațiul media românesc, ci și monitorizarea celor mai toxice emisiuni de pe canalele de televiziune, și sesizarea Consiliului Național al Audiovizualului privind derapajele din aceste emisiuni. *CNA pe bune* nu a mai funcționat însă după câteva luni, din lipsa de timp a coordonatorilor. Vedem mai jos cât de dificilă este coordonarea a câteva sute de voluntari în online, de numai o mână de oameni.

Integritate pe bune a evoluat pe parcursul celor doi ani de la înființare. Din dialogul de pe grupul de lucru și din ședințele săptămânale au început să curgă idei noi. Inițial s-a dorit crearea unei baze de date cu politicieni și punerea la dispoziție publicului larg sau presei profilele rezultate în urma cercetărilor. Cu timpul, s-a constatat însă că actualitatea acestor informații este de scurtă durată și voluntarii au concluzionat că este mai valoroasă diseminarea informațiilor obținute direct de către grup, sub forma unui raport și a postărilor regulate pe Facebook.

Pe durata celor doi ani, fișierul de cercetare a fost optimizat. Pentru unii a părut cu timpul mai complicat, pentru alții mai edificator. Mai multe despre metodele de cercetare într-un capitol separat.

Numărul de voluntari a evoluat și el. Celor înscriși inițial li se adaugă la intervale neregulate voluntari noi, la final de 2023 grupul de lucru de pe Facebook înregistrând peste 400 de voluntari. Voluntari noi se alătură inițiativei ori în urma ieșirii în presă/radio a autorului inițiativei, Valeriu Nicolae, ori în urma publicării unui Raport de către voluntari, ori în urma diverselor prezentări ale activității grupului civic în spațiul public. Voluntarii sunt români din țară și străinătate, de toate vârstele, membri de partid sau neimplicați politic, cu meserii diverse.

Cu timpul, grupul a simțit nevoia de a trece fiecare voluntar nou printr-un prim filtru. Aceasta este sarcina echipei de onboarding: verificarea profilului de Facebook a potențialului voluntar, a celui de

LinkedIn (dacă există) sau, dacă acestea nu sunt edificatoare, se solicită un CV. Astfel grupul se asigură că primește printre membrii săi persoane ce respectă egalitatea de gen, religie, naționalitate și lucrează împreună cu aceștia nu doar pentru transparentizarea clasei politice, ci și pentru respectarea acestor valori.

În ce privește tematica inițiativei, ea s-a modificat ușor pe parcursul celor doi ani de activitate. În sensul că tema de bază de cercetare a rămas studierea pe capitolele enumerate mai sus a diverselor categorii de persoane aflate în funcții publice, însă s-au ivit și idei de mini-proiecte noi, ce ar putea fi interesante ca sinteză și informare pentru publicul larg. Concret, în cei doi ani de activitate s-au cercetat în jur de 200 de deputați, cei 11 membri ai Consiliului Național al Audiovizualului, persoanele din conducerea Romsilva și a Gărzii Forestiere sau a Agenției Naționale de Integritate. Dar s-au diseminat și informații legate de sumele forfetare ale parlamentarilor sau despre joburile paralele ale parlamentarilor.

În plus, în ultimul an de activitate, voluntari *Integritate pe bune* fiind implicați și în proiectul watchPR (finanțat prin Active Citizens Fund), o mare parte a activității grupului s-a axat pe aprofundarea conceptelor de advocacy: cereri de informare conform legii 544, clarificarea conflictelor de interese și a potențialelor incidente de integritate, conceperea sesizărilor către Agenția Națională de Integritate sau a petițiilor online.

Pe viitor, *Integritate pe bune* își propune să continue cercetarea oamenilor politici și să ofere informațiile obținute într-un mod cât mai accesibil publicului, dar să și transmită mai departe metodele sale de cercetare celor interesați. Anul 2024 fiind unul electoral la toate nivelurile, este important ca alegătorul să meargă la vot în cunoștință de cauză și să poată căuta singur informațiile relevante despre candidații dintre care are de ales.

Integritate pe bune se autodefineste drept "grup civic", deoarece nu are un statut legal; este o simplă uniune de voluntari, ce comunică pe un grup privat de Facebook, cu o structură simplă de coordonare. Coordonarea o asigură momentan șase voluntari: există un project manager, un coordonator Validare, un coordonator Comunicare, un coordonator al echipei de IT, un coordonator onboarding și un alocator al personajelor de cercetat către voluntari.

Munca cu voluntarii

Pentru o inițiativă ce s-a dovedit în timp atât de complexă, numărul de coordonatori se dovedește a asigura funcționarea grupului doar la nivel de avarie. La fel ca și voluntarii, coordonatorii sunt și ei tot voluntari, având joburi full-time și prin urmare timp limitat.

Prima provocare în munca cu voluntarii este de a-i menține motivați. În primul rând, fiecare voluntar intră în proiect cu motivații diferite: unii sunt curioși să cerceteze, alții doresc să schimbe ceva prin munca lor, alții doresc să își vadă publicate rezultatele cercetării, iar alții doresc doar să adere la un grup cu aceleași valori ca ale lor. În plus, voluntarii *Integritate pe bune* locuiesc în toată țara și în diaspora,

toată munca și comunicarea fiind posibilă doar în online; întâlnirile face to face, pentru bonding și pe plan personal, sunt rare.

Pentru un grup atât de mare de voluntari, din medii diverse și stiluri de lucru atât de diferite, coordonarea este o adevărată provocare. Coordonatorii au testat diverse metode de training și comunicare cu voluntarii: dialogul pe grupul privat de Facebook dedicat cercetătorilor, mailuri directe, grupuri specifice pe WhatsApp, Messenger sau Slack, întâlniri bisăptămânale online. S-a dovedit că niciuna din metode nu este ideală, și că voluntarii preferă de departe dialogul privat cu o persoană desemnată. Ceea ce înseamnă o investiție enormă de timp din partea coordonatorilor, conduce uneori la burnout pentru aceștia, și implicit la demotivarea voluntarilor, care se simt neglijați. Activitatea solicitată în acest proiect fiind pe de o parte în online, iar pe de altă parte fără finalitate imediată (o cercetare trebuie mai întâi validată cu atenție, apoi durează până apare în Raport sau ca postare pentru public), majoritatea voluntarilor s-ar simți motivați doar prin dialog continuu cu coordonatorii. Ceea ce s-a dovedit a fi foarte dificil pentru puținii voluntari implicați în coordonare.

Un prim moment în care grupul și-a pierdut dinamica a fost izbucnirea războiului din Ucraina. Atunci, pentru câteva săptămâni bune, entuziasmul general a scăzut drastic. Aceste situații sunt incontrollable în viața unui grup de voluntari, din păcate, și singura soluție a fost revigorarea încet-încet a activității.

Apoi, echipa de proiect management a constatat destul de repede că mulți dintre voluntari pot pune la dispoziție un timp limitat proiectului. S-a venit atunci cu soluția de a oferi subiecte de cercetare parțiale. Această situație pare a fi crescut puțin dinamica printre voluntari.

O particularitate a muncii de voluntariat în online pare a fi lipsa de asumare a ducerii la bun sfârșit a temei alocate și a respectării unor termene convenite. De exemplu, pentru ca un raport sau o sinteză să poată fi finalizată, este nevoie de munca mai multor voluntari în paralel. Dacă ei nu se coordonează sau, mai rău, renunță să lucreze fără a anunța colegii, rezultatul întârzie foarte mult. Ceea ce, din nou, afectează moralul general al grupului.

Concluzia muncii cu voluntarii după doi ani este că implicarea responsabilă a fiecăruia în particular, într-un grup foarte mare, cu persoane care se cunosc doar prin prisma muncii online, nu este la îndemâna oricui, iar motivarea unui grup de o asemenea natură este un punct sensibil. Având statutul de "voluntar", marea majoritate consideră această implicare mai degrabă ca pe ceva de ocupat timpul liber – care este pentru toți foarte limitat.

S-a mai constatat că fiecare echipă în parte are nevoie de un lider clar, de care să asculte, după care să se orienteze, care să tranșeze discuțiile pe o temă dată și care să nu piardă din vedere obiectivul echipei. Dacă acel lider dispăre din peisaj o vreme, mai ales fără să anunțe în prealabil, atunci dinamica respectivului grup dispăre. Mesajele sosite de la altcineva decât liderul grupului trec deseori neobservate.

Din marele grup de voluntari adunat pe grupul privat de Facebook, respectiv din totalul de peste 400 de voluntari înscriși, maxim 10% sunt activi și lucrează independent. Restul sunt complet pasivi sau urmăresc ocazional postările. Alți 5% revin ocazional în activitate, creând o mare bucurie

coordonatorilor de echipe. Planul este să continuăm cu un grup de voluntari mai restrâns, care se pot implica concret, care să fie mai ușor de coordonat și cu care să se poată dialoga mai intens.

Prezentare modalitate de cercetare

Orice cetățean poate face o cercetare despre o persoană publică de care este interesat, fie el parlamentar, șef de instituție publică sau ales local, pornind de la informațiile publice din spațiul online. Acestea sunt în primul rând declarațiile de avere și interese, CV-ul și informațiile din social media, datele despre companii de la Registrul Comerțului și activitatea instituției unde persoana își desfășoară activitatea. Toate aceste informații sunt publice, accesibile oricui în mod gratuit.

Un instrument important pentru a afla informații de interes general, și el gratuit și la îndemâna oricui, este trimiterea unei cereri în baza Legii 544, lege ce garantează accesul la informații de interes public.

Desigur că multe informații despre persoanele publice circulă în presă. În special presa locală oferă informații diverse și interesante. Însă toate aceste informații din presă trebuie verificate. Voluntarii au creat în acest scop regula "verificării unei informații din trei surse".

Aceste informații apoi trebuie corelate și privite în ansamblul lor. Cum pot fi găsite aceste informații și cum trebuie ele interpretate au fost explicate voluntarilor pe parcursul proiectului watchPR, pe durata cursurilor de mai multe săptămâni, de către cei trei coordonatori de investigație: Valeriu Nicolae, Ana Poenariu și Cornel Zainea.

Valeriu Nicolae, cu experiență în guvern și de activist civic, a explicat voluntarilor cum se interpretează informațiile din declarațiile de avere și interese, cum se verifică dacă o persoană trăiește peste posibilitățile declarate sub semnătură în declarațiile de avere și cum este important să verificăm și familia sau cerul de prieteni în ce privește firmele deținute. Tot Valeriu Nicolae a explicat voluntarilor de ce persoanele aflate în funcții publice sunt într-o veșnică goană după titluri academice (ele asigură posturi mai bine plătite) și care sunt așa-numitele "fabrici de diplome", adică universitățile private sau de stat care acordă pe nemerit diplome de master sau titluri de doctori. În continuare, Valeriu Nicolae a discutat pe larg și metodele de diseminare a informațiilor obținute pentru public, public care deseori nu este inițiat în interpretarea unor date financiare sau academice.

Ana Poenariu, jurnalist de investigație la Rise Project, a prezentat voluntarilor instrumentele de cercetare pe care ei le-ar putea utiliza în investigația online: de la cum să cauți eficient cu motoarele de căutare sau cu Google Earth, până la cum poți face o cerere, contra unei taxe, la cadastru sau Registrul Comerțului. Tot Ana Poenariu a explicat și cum putem interpreta bugetul unei instituții, cum se poate urmări banul public pe durata unui mandat sau într-un proiect ministerial.

Cornel Zainea a venit cu experiența sa din Parlament, arătând ce deosebește activitatea unui deputat implicat versus unul lenș. Puțini cetățeni știu probabil că, după ce sunt aleși, pe durata mandatului de 4 ani, parlamentarii pot fi interpelați de alegători, dețin în teritoriu cabinete unde se pot întâlni cu alegătorii și pot chiar iniția legi la inițiativa cetățeanului.

Informațiile de mai sus au fost sintetizate de voluntari sub forma unui fișier, structurat pe următoarele capitole:

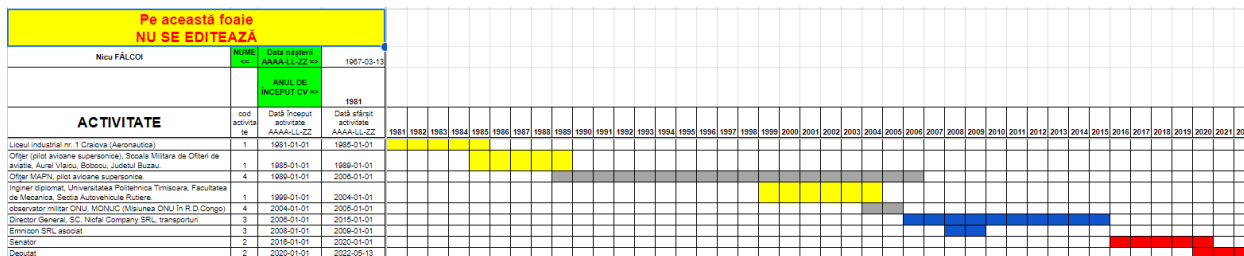
CV și Parcursul Profesional

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P
Nume voluntar responsabil		Pe această foaie se introduc date în celule.				REORDONARE CV: - Selectați cu mouse-ul de la rândul 5 începând (capul de tabel), atâtea rânduri câte ați completat în meniul de sus alegeți opțiunea Data > Sort Range > Advanced range sorting options (sau în RO: Date > Sortați zona > Opțiuni avansate de sortarea a zonelor) - Bifați căsuța care stabilește că există un rând header - Alegeți numele coloanei după care sortați: - Data început pentru un Gantt cronologic - Cod activitate pentru un Gantt grupat pe tipuri de activități									
Link-uri CV în Google Drive	https://drive.google.com/file/d/1Sj_Pk0XAd4Nhs7gZn3JvGkD0Boz2PTIX/view?usp=sharing https://drive.google.com/file/d/1f3OROP_E_ljz38Fz0iCOo3Gz4F5iUJ/view?usp=sharing	Unde este cazul alegeți din lista derulantă (de ex. Categorie activitate -> oodul se va completa automat) Nu ștergeți și nu adăugați rânduri sau coloane. Nu mutați rânduri pentru a reordona.													
Nume subiect (Prenume NUME)	Nicu FĂLCOI														
Adresa de email a subiectului	nicu.falcoi@codep.ro														
Numărul de telefon al subiectului															
Data nașterii AAAA-LL-ZZ	1987-03-13														
Anul de început al CV-ului (maxim 100 de ani în urmă) AAAA	1981														
Data CV-ului (considerată data pentru „Prezent”)	2021-01-14														
Circumscripția	circumscripția electorală nr.37 TIMIȘ														
Locul nașterii	Lugoj														
Stare civilă	Căsătorit, 1 copil														
LICEU	Liceul Industrial nr. 1 Craiova (Aeronautica)		1	1981-01-01	1989-01-01										
Link-uri, comentarii, observații	Parcurs educațional și profesional	Categorie activitate (din lista)	cod activitate	Data început activitate AAAA-LL-ZZ	Data sfârșit activitate AAAA-LL-ZZ	Fabrică de diplome	Licență	Master	Doctorat	Alte studii	Facultate privată sau de stat	Studiul Universitare de Securitate și Apărare	Studiul post universitare de Securitate și Apărare	Status	Poziție profesională sau care nu are logic nicio legătură
	Ofițer (pilot avioane supersonice), Școala Militară de Ofițeri de aviație, Aurel Vlaicu, Bobocu, Județul Buzău		1	1989-01-01	1989-01-01		DA				DA				Abandonată
	Ofițer MAPN, pilot avioane supersonice		4	1989-01-01	2008-01-01										Abandonată
	Inginer diplomat, Universitatea Politehnică Timișoara, Facultatea de Mecanica, Secția Autovehicule Rutiere.		1	1999-01-01	2004-01-01		DA				DA				Abandonată
	observator militar ONU, MONUC (Misunea ONU în R.D.Congo)		4	2004-01-01	2008-01-01										
LINK	Director General, SC. Niofal Company SRL, transporturi		3	2008-01-01	2015-01-01										
LINK	Emmicon SRL asociat		3	2008-01-01	2009-01-01										
	Sanator		2	2019-01-01	2020-01-01										
	Deputat		2	2020-01-01	2022-09-13										

La acest capitol se completează toate datele găsite

- în CV-ul sau CV-urile publicate de persoana publică pe site-urile diverselor instituții unde lucrează și a lucrat;
- în declarațiile de avere și interese depuse de persoana în cauză;
- în declarațiile de avere și interese depuse de soția/soțul persoanei în cauză (dacă și aceasta deține o funcție publică și este obligată să depună declarații de avere și interese);
- la Registrul Comerțului sau în Monitorul Oficial, pentru a stabili dacă deține sau a deținut vreo firmă, nedeclarată în declarațiile de avere sau interese;
- pe conturile de social media (facebook, LinkedIn etc.);
- în presă.

Dacă toate aceste date au fost completate și toate celulele aferente bifate, pe următorul sheet din fișier se generează automat un diagrama gantt a parcursului profesional:

Importanța acestei diagrame voluntarii au constatat-o cercetând zeci de CV-uri. În unele cazuri se poate astfel constata cum o persoană publică "studiază" într-o altă localitate decât cea unde lucrează, în același timp, câte joburi paralele are sau câte alte firme administrează în paralel cu o funcție publică.

În unele cazuri de suprapunere, există explicații plauzibile. Acestea pot fi găsite ori printr-o cercetare mai amănunțită de către voluntar (de exemplu: studiile menționate au fost efectuate în regim la distanță), ori prin adresarea de întrebări direct persoanei studiate. Uneori însă explicația nu poate fi găsită și concluzia este că CV-ul respectiv datele publicate de persoana aflată în funcția publică despre sine nu sunt conforme cu realitatea.

Menționarea unor date inexacte sau incomplete în CV nu este sancționată prin lege.

Declarațiile de avere

Declarația de avere este documentul prin care persoana aflată în funcție publică o depune sub semnătură, declarând astfel că datele trecute sunt adevărate. Ea se depune anual, la părăsirea unei funcții și la preluarea unei funcții noi. Toate declarațiile de avere trebuie să se regăsească la Agenția Națională de Integritate și la instituția unde persoana publică și-a desfășurat sau își desfășoară activitatea.

Declarația de interese este documentul prin care persoana aflată în funcție publică o depune sub semnătură, declarând astfel că datele trecute sunt adevărate. Ea se depune anual, la părăsirea unei funcții și la preluarea unei funcții noi. Toate declarațiile de interese trebuie să se regăsească la Agenția Națională de Integritate și la instituția unde persoana publică și-a desfășurat sau își desfășoară activitatea, în oglindă cu declarațiile de avere.

Numele subiect cercetat		Declarații de interese DI		2008-11-01	2009-10-01	2010-11-01	2011-09-01	2012-09-30	2012-10-31	2012-11-30	2013-01-31	2013-06-30	2013-09-30	2014-01-30	2014-06-30	2014-09-30	2015-06-30	2015-09-30	2016-06-30	2016-09-30	2017-06-30	2017-09-30	2018-06-30	2018-09-30	2019-06-30	2019-09-30	2020-06-30	2020-09-30	2021-06-30	2021-09-30
Buton Magic				Deputat 2004-2008	Deputat 2004-2008	Deputat 2004-2008	Ministru la Ministerul Dezvoltării Regionale și Turismului RUCARETE IN FUNCTIE	Ministru la Ministerul Dezvoltării Regionale și Turismului	Ministru la Ministerul Dezvoltării Regionale și Turismului	Deputat 2012-2016	Ministru la Ministerul Dezvoltării Regionale și Turismului RUCARETE IN FUNCTIE	Președintele e Camerei Proprietarilor	Vicepreședintele e Camerei Proprietarilor	Director Serviciul Român de Informații	Director Serviciul Român de Informații	Director Serviciul Român de Informații	Director Serviciul Român de Informații	Director Serviciul Român de Informații	Director Serviciul Român de Informații	Director Serviciul Român de Informații	Director Serviciul Român de Informații	Director Serviciul Român de Informații	Director Serviciul Român de Informații	Director Serviciul Român de Informații	Director Serviciul Român de Informații	Director Serviciul Român de Informații	Director Serviciul Român de Informații	Director Serviciul Român de Informații	Director Serviciul Român de Informații	Director Serviciul Român de Informații
1. Asociat sau acționar		În societăți comerciale, companii/societăți naționale, instituții de credit, grupuri de interes economic, precum și membri în societăți, fundații sau alte organizații neguvernamentale	Nr. de părți sociale sau de acțiuni	Total RON	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
presedinte		Asociația Reglementarelor Centrul pentru Dialog Euro-Atlantic	-	RON -																										
membru		Institutul Liberal IC Brătianu	-	RON -																										
2. Calitate de membru CA		Societatea de Investiții Reglementarelor Centrul pentru Dialog Euro-Atlantic, administrație și control ale societăților comerciale, ale regiilor autonome, ale companiilor/societăților naționale, ale instituțiilor de credit, ale grupurilor de interes economic, ale asociațiilor sau fundațiilor ori ale altor organizații neguvernamentale.	Calitatea deținută	Total RON	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
3. Calitatea de membru de sindicat		În cadrul asociațiilor profesionale și/sau sindicate		Total Funcții	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4. Funcții de partid		Calitatea de membru în organele de conducere, administrare și control, rețelele de distribuție, deținute în cadrul partidelor politice, fundații desemnate sau denumirea partidului politic		Total Funcții	1	0	0	0	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
presedinte interimar		PUB BPhor	x																											
secretar general		Partidul Național Liberal					x	x	x	x	x	x																		
5. Contracte cu statul		Inclusiv cele de asistență juridică, consultanță și civile, obținute ori aflate în derulare în exerciciul funcțiilor, mandatelor sau demnităților publice finanțate de la bugetul de stat, local și din fonduri externe ori încheiate cu societăți cu capital de stat sau unde statul este acționar majoritar/minoritar		Total	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	

Tabelul creat pentru transpunerea datelor din declarațiile de interese în fișierul de cercetare urmărește exact rubricile prevăzute a fi completate în declarația de interese.

Voluntarii procedează în felul următor:

- descarcă declarațiile de interese ale persoanei studiate, existente pe portalul Agenției Naționale de Integritate (<https://declaratii.integritate.eu/>);
- verifică, în concordanță cu CV-ul persoanei studiate, existența altor declarații de interese depuse la instituțiile unde persoana a lucrat în trecut – dacă aceasta a mai deținut vreo funcție publică;
- completează tabelul din fișier și interpretează datele în ideea veridicității lor, comparând declarațiile cu CV-ul și informațiile de la Registrul Comerțului despre firmele deținute de persoana studiată.

Firmele și contractele cu statul

Firmele unei persoane publice sunt importante atunci când ele au încheiat contracte cu statul – deseori aceste contracte sunt câștigate de apropiați ai celor aflați la putere, iar cei neimplicați în politică deseori nu au acces. Acest fapt nu este e natură să asigure un mediu de afaceri competitiv și transparent.

Deseori, atunci când persoanele acced la o funcție publică importantă, ele nu renunță la firma ce s-a dovedit profitabilă, și o trec pe numele soțului/soției sau a unui alt membru din familie. Alteori

Înființarea unei companii cu un anumit cod de activitate are loc concomitent cu numirea în funcție. Aceste coincidențe pot fi ușor remarcate prin completarea tabelului din fișierul de cercetare:

	A	B	C	D
1	Buton Magic	Situarii completare: LINK TUTORIAL - Nu adugeti manual rânduri, selectai una din celelute PORTOCALIUI de adugare pentru stabilirea locului și formatului de adugare și apăsați BUTONUL MAGIC - Folositi lista de derulare unde răspunsul este implicat sau DA/NU - Int-o celulă folosiți combinația de taste (CTRL+Enter) pentru a completa în aceeași celulă pe linia următoare !!! Vă rugăm completați și informațiile corespunzătoare denumirii dv. în sheet-ul Întrebări și Concluzii !!!		
2	Indicații de completare	Row 1 (centralizare informații) - completează în Căsuța C Răspunde aici la Întrebările din Căsuța B Comentarii, notele, link-uri utile		
3	Folosește de obicei, în scopul de a pune numele, numele pe care îl ai în prezent, de ex: Traian BĂDESCU și nu Traian Bădescu sau Traian BĂDESCU	Prenume NUMED personal public	Mihai WEBER	Nume voluntar responsabil
4	Culegere informații despre FIRME PROPRII deținute/administrate. Tot aici poți menționa activitățile de tip PFA. LINK TUTORIAL (datele se obțin ușor din CV, DI, DA și de pe Lege5, Confidus, EBAS)			
5		1. Este ai fost acționar sau administrator la o firmă proprie?	DA	Alte servicii de cazare
6		2. Dacă da, indică anii ocupării funcției de acționar sau administrator	2011-2015	In 2011, Weber Mihai intră ca asociat înțar cu 50% din capitalul social la LDA Publishing SRL. In 2015, 11.15 Weber Mihai renunța la 20% din partea sa din M&M ECOTURISM S.R.L. care devine asociat unic 100% pus
7		3. Numele firmei + CUI Nr de înmatriculare (sau înaltă/box) (date din LEGE5)	M&M ECOTURISM S.R.L. București CUI 22036838 240150202007 Din 2011- LDA PUBLISHING - S.R.L. București	In Monitorul Oficial nr. 1277 din 12.04.2011 este publicată H074RĂAREA NR. 12.03.2011 a adunării generale a asociaților S.C. LDA PUBLISHING - S.R.L., cu sediul în București, Calea Ghivei nr. 405, bl. S, sc. B, et. 6, poștă 21, sectorul 1, J 4012626/2007, CUI 22036838. Este greu de crezut că ar fi o eroare care aparține redacției Monitorului Oficial, având în vedere că denumirea apare în text în mai multe rânduri (de patru ori).
8		4. Acționariat (date din Confidus)	50% Mihai Weber 50% Marianu Lăzărescu	
9		5. State firmei (date din LEGE5)	1. funcțiune	
10	Firmă -1	6. Cifra de afaceri în ultimul an fiscal declarat (din date bilanț Lege5)	0	686183
11		7. Profit net în ultimul an fiscal în care a depus raport (din date bilanț Lege5)	0	117357
12		8. Numărul maxim de angajați ai firmei (din date bilanț Lege5)	0	3
13		9. Datorii în ultimul an în care a depus raport fiscal (din date bilanț Lege5)	966889	492530
14		10. Procede - verifică la capitolul Dobăna în gurește LINK Exemple contracte cu statul COORDINAT	0	
15		11. Dacă da, scrie în căsuța D numărul contractului și valoarea totală (din Confidus)	0	
16		12. Surse link informatii (inclusiv de firme + contracte + Ebas + LINK (CTRL+enter) pentru a completa în aceeași celulă pe linia următoare		https://www.gov.ro/Default.aspx?tabid=591&tabItemid=187 https://www.confidus.ro/Default.aspx?tabid=591&tabItemid=187 https://www.legalis.ro/Default.aspx?tabid=591&tabItemid=187 https://www.ebas.ro/Default.aspx?tabid=591&tabItemid=187
17		13. Număr de contracte (calculat din Sistemul de Informații în Regim Automatizat de Statistică SAIS)	0	
18		14. State țară contracte (calculat din Sistemul de Informații în Regim Automatizat de Statistică SAIS)	0	
19		15. Dacă da, indică numărul funcțiilor de acționar sau administrator	2	
20		16. Dacă da, indică numele firmei	P&M - S.R.L., Eragu, Jiu, (aportul Gura)	
21		17. Adresă firmă	SIRE, Colțea Vaslui	
22		18. Cifra de afaceri în ultimul an fiscal declarat	3. Funcțiune	
23		19. Profit net în ultimul an fiscal în care a depus raport	0 eroare	
24		20. Numărul maxim de angajați ai firmei	0 eroare	
25		21. Datorii în ultimul an în care a depus raport fiscal	0 eroare	
26		22. Procede - verifică la capitolul Dobăna în gurește LINK Exemple contracte cu statul COORDINAT	0	
27		23. Dacă da, scrie în căsuța D numărul contractului și valoarea totală (din Confidus)	0	
28		24. Surse link informatii (inclusiv de firme + contracte + Ebas + LINK (CTRL+enter) pentru a completa în aceeași celulă pe linia următoare		https://www.gov.ro/Default.aspx?tabid=591&tabItemid=187 https://www.confidus.ro/Default.aspx?tabid=591&tabItemid=187 https://www.legalis.ro/Default.aspx?tabid=591&tabItemid=187 https://www.ebas.ro/Default.aspx?tabid=591&tabItemid=187

Pentru accesul rapid la informația despre firmele în care persoana publică studiată este acționar, voluntarii utilizează sursele special create în acest sens pe lege5.ro, termene.ro sau EBAS. Primele două platforme preiau informațiile financiare de la Registrul Comerțului despre companiile din România, iar EBAS oferă informații din Monitorul Oficial.

Informații despre contractele cu statul ale fiecărei firme în parte se obțin rapid de pe platformele care oferă informațiile despre companii. O verificare mai detaliată se poate face pe e-licitație.ro.

Activitatea Parlamentară

	A	B	C	D	E
1	Prenume NUME	Link CDEP	Partid	Camera Deputaților sau Senat?	Numărul mandatelor de parlamentar
2	Mihai WEBER	Link CDEP	PSD	Camera Deputaților	3
3			În coloana aceasta, de Introduce data de către dvs	În coloana aceasta, de Introduce data de către dvs	NU SE COMPLETEAZĂ Calcul automat
4		NU SE COMPLETEAZĂ Explicatii de care cum se face calculul	Linkuri (a se completa cu linkurile pentru parlamentarii dvs)	Scor	FINAL
5	Scor Hârnicie Mandat 2020-2024				28
6	Prezență la vot	20% din scorul total		77.81%	15.58
7	Voturi totale în Parlament			2043	
8	Voturi oate de parlamentar			2200	
9	Minute vorbite	15% din scorul total		14	2.1
10	Declarații politice	5% din scorul total		3	0.2
13	Propuneri legislative promulgate	20% din scorul total		6	1.2
14	Întrebări/ Interpelări	20% din scorul total		33	6.6
15	Scor Transparență Mandat curent				138
16	CV Public	1-DA/ 0-NU (multiplator de 10)	https://idrive.google.com/filed?e-Pu7Xa88/SaXQe2_#tit_3x6XRn0/view?usp=sharing	DA	10
17	Date de contact Telefon	1-DA/ 0-NU (multiplator de 10)	0722555166	DA	10
18	Date de contact Email	1-DA/ 0-NU (multiplator de 5)	mihaiweber@gmail.com	DA	10
19	Cabinete parlamentare	0, 1, 2, ... (multiplator de 10)	1. Targu Jiu, Str. Victoriei nr. 2-4, jud. Gorj 2. Targu Carbunesti, Str. Trandafirilor nr. 41B, jud. Gorj	2	20
20	Pagini de Facebook active	nr postări în ultimele 30 de zile (căutăm întâi pe pagina oficială, dacă nu are, pe cea personală)	https://www.facebook.com/DepUtatiMihaiWeber https://www.facebook.com/depUtatiwebermihai	13	13
21	Nr. followers Site personal/ de parlamentar	(ponderat cu 100)		7200	72
22	Site personal/ de parlamentar	1-DA/ 0-NU (multiplator de 20)		NU	0
23	Forfetară - Introduceți suma în coloana G				
24	Medie lunară forfetară luată pe declarație IAN 2021 - IUN 2021	Între 0 și 14.040	Link tabel AJC	14033	14.033
25	Medie lunară forfetară luată pe declarație SEPT 2019 - FEB 2020	Între 0 și 14.040	Link tabel AJC	14297	14.297
26	Scor Hârnicie Mandat 2016-2020				28
27	Camera Deputaților sau Senat?		http://www.cdep.ro/pls/parlam/ls_truckura2015.mp?dim=328&leg=2016&cam=2&dj=1	Camera Deputaților	
28	Prezență la vot	20% din scorul total		63.39%	13
29	Voturi totale în Parlament			5561	
30	Voturi oate de parlamentar			3525	
31	Minute vorbite	15% din scorul total		14	2.1
32	Declarații politice	5% din scorul total		4	0.2
35	Propuneri legislative promulgate	20% din scorul total		39	7.8
36	Întrebări/ Interpelări	20% din scorul total		25	5.0
37	Scor Hârnicie Mandat 2012-2016				23
38	Camera Deputaților sau Senat?		http://www.cdep.ro/pls/parlam/ls_truckura2015.mp?dim=407&leg=2012&cam=2&dj=1	Camera Deputaților	
39	Prezență la vot	20% din scorul total		67.59%	14
40	Voturi totale în Parlament			3496	
41	Voturi oate de parlamentar			2363	
42	Minute vorbite	15% din scorul total		7	0.2
43	Declarații politice	5% din scorul total		0	0.0
46	Propuneri legislative promulgate	20% din scorul total		20	4.0
47	Întrebări/ Interpelări	20% din scorul total		29	5.8

Prin acest tabel se dorește aflarea a ceea ce fac aleșii noștri odată ce au preluat mandatul. Datele ce sunt de completat în tabel sunt foarte ușor de găsit pe paginile Camerei Deputaților sau a Senatului. Tabelul calculează apoi automat cât de "harnic" a fost fiecare deputat sau senator pe parcursul unui mandat.

Validarea

Oricui îi poate scăpa o informație atunci când cercetează un personaj. Sau nu orice voluntar știe să interpreteze un CV sau date financiare. De aceea, validarea fiecărei cercetări este extrem de importantă. Validatorii sunt cei ce au experiența multor cercetări sau cei ce aduc, prin natura profesiei lor, o specializare pe un domeniu anume.

Nici o informație despre vreun personaj nu este publicată fără a fi fost în prealabil validată.

Fișierul de cercetare prezentat mai sus a fost creat de voluntari și îmbunătățit pe parcurs, pe măsură ce se efectuau cercetările, cu informații noi sau cu îndrumări de cercetare menite a ușura la final generarea unui raport.

Durata până când un voluntar finalizează o cercetare completă sau un capitol alocat diferă, în funcție de complexitatea personajului, de experiența voluntarului și, nu în ultimul rând, de timpul pe care îl poate pune la dispoziție voluntarul.

Bune practici

---

avocat Diana Elena Iașciurjinschi

Principalele activități derulate de către voluntari în cadrul proiectului, care au reclamat suport juridic au fost cele legate de realizarea propriu-zisă a investigațiilor și cele privitoare la valorificarea rezultatelor investigațiilor, investigații care au vizat cu precădere respectarea regimului de declarare a averilor și a intereselor de către persoanele, care au obligația legală de a depune astfel de declarații.

În acest context, în activitatea de watchdog au fost transmise cereri de acces la informații de interes public, urmărindu-se ca prin intermediul acestora să se obțină acele informații necesare construirii unui eventual caz, iar după finalizarea investigațiilor, au fost adresate Agenției Naționale de Integritate sesizări prin care au fost supuse analizei acestei autorități potențiale încălcări ale legislației specifice declarării averilor și a intereselor.

Distingând în funcție de specificul fiecăreia dintre cele două cereri amintite, se pot face următoarele recomandări, care să ajute la potențarea șanselor lor de a fi soluționate favorabil de către instituțiile și autoritățile publice implicate. Recomandările cuprinse în prezentul material vin atât din interpretarea legii coroborat cu doctrina și practica judiciară în materie cât și din relaționarea directă a voluntarilor cu entitățile publice, relaționare ce a avut loc în contextul activităților desfășurate de către aceștia în cadrul proiectului.

2.1. Cererea de acces la informații de interes public

Această cerere, pe cât la îndemâna oricărei persoane, care este interesată în a obține o anumită informație, pe care o consideră publică, pe atât de multă reticență provoacă autorităților și instituțiilor publice, care se vor apăra de multe ori cu prevederile, care scot din sfera comunicării anumite informații de interes public.

În încercarea de a înfrânge această reziliență, atunci când se formulează o cerere de acces la informații de interes public ar trebui să se țină cont în principal de următoarele:

i) Verificarea în prealabil a dreptului de a formula cererea: (1) Este informația ce se dorește a fi solicitată informație de interes public? (2) Este cel căruia i se adresează cererea instituție sau autoritate publică?

Nu orice informație, care pare a fi publică este în realitate o informație de interes public în sensul legii. De aceea, este foarte important ca înainte de a o solicita, să se verifice dacă ea se încadrează în categoria informațiilor de interes public, astfel cum aceste informații sunt definite de lege. Iar definiția o regăsim la art.2 lit.b) din Legea nr.544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, lege care de altfel ghidează întreg procesul de obținere a informațiilor de interes public. Se precizează astfel faptul că, prin informație de interes public se înțelege orice informație care privește activitățile sau rezultă din activitățile unei autorități publice sau instituții publice, indiferent de suportul ori de forma sau de modul de exprimare a informației.

Așadar, informația solicitată trebuie relaționată cu activitățile desfășurate de către instituția sau autoritatea publică, căreia îi este adresată cererea, respectiva informație trebuind să privească sau să rezulte din astfel de activități. În același context, este recomandabil să se facă trimiteri cu titlu particular la informația de interes public concret solicitată, respectiv la textele de lege specifice, care ar califica-o drept informație de interes public.

Un alt element important în a stabili dacă poate fi sau nu solicitată o anumită informație de interes public este legat de persoana celui căruia ea îi este solicitată. Și aceasta întrucât legea permite formularea de cereri de acces la informații de interes public, care să fie adresate doar instituțiilor și autorităților publice. Și de această dată, Legea nr.544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public vine și stabilește, care este aria de cuprindere a unor asemenea autorități și instituții publice, definind la art.2 lit.a) că, prin autoritate sau instituție publică se înțelege (1) orice autoritate ori instituție publică ce utilizează sau administrează resurse financiare publice, (2) orice regie autonomă, societate reglementată de Legea societăților nr.31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, aflată sub autoritatea sau, după caz, în coordonarea ori în subordinea unei autorități publice centrale sau locale și la care statul român sau, după caz, o unitate administrativ-teritorială este acționar unic ori majoritar, precum și (3) orice operator sau operator regional, astfel cum aceștia sunt definiți în Legea serviciilor comunitare de utilități publice nr.51/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Totodată, se mai arată faptul că, se supun prevederilor acestei legi (1) partidele politice, (2) federațiile sportive și (3) organizațiile neguvernamentale de utilitate publică, care beneficiază de finanțare din bani publici.

Este important să se verifice în prealabil dacă destinatarul cererii se încadrează într-una din categoriile sus-amintite, verificarea trebuind să se raporteze la actele, care îi reglementează activitatea, fie că este vorba despre acte normative (legi, hotărâri de Guvern etc.) sau despre acte proprii (acte constitutive, statute, regulamente etc.).

Sub un ultim aspect, este de menționat faptul că, cererea de acces la informații de interes public nu implică necesitatea justificării vreunui interes în promovarea sa.

ii) Argumentarea cererii

Chiar dacă Legea nr.544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, la art.6 alin.1 dă dreptul oricărei persoane să solicite și să obțină de la autoritățile și instituțiile publice, în condițiile legii, informațiile de interes public, recomandabil este ca cererea de acces la informații de interes public să fie și motivată.

Argumentarea ar trebui să privească în principal următoarele elemente:

- i) temeiurile legale, care permit formularea sa;
- ii) de ce anume informația solicitată este informație de interes public, în sensul legii;
- iii) de ce anume cel căruia îi este adresată cererea este autoritate sau instituție publică, în sensul legii;
- iv) de ce informația solicitată nu este exceptată de la comunicare.

Dacă în privința naturii de informație de interes public a informației solicitate și în ceea ce privește încadrarea destinatarului în categoria autorităților și instituțiilor publice, am arătat anterior ceea ce trebuie urmărit, iar mai departe justificat, cu referire la celelalte elemente pe care ar trebui să le conțină cererea de acces la informații de interes public, sunt de menționat următoarele.

Cu privire la temeiurile legale, care justifică promovarea unei cereri de acces la informații de interes public, cele care pot fi invocate sunt: (1) art.6 alin.1 din Legea nr.544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public; (2) art.31 din Constituția României; (3) art.19 din Declarația Universală a Drepturilor Omului; (4) art.10 alin.1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Toate aceste prevederi consacră, atât la nivel național cât și la nivel internațional, liberul acces la informațiile de interes public.

Cea mai problematică parte a oricărei cereri de acces la informații de interes public este aceea în care trebuie evitat un răspuns negativ care să vină din partea autorităților și instituțiilor publice față de solicitarea ce le este adresată, răspuns prin care refuzul de a se oferi informația de interes public solicitată să fie justificabil prin invocarea unei excepții legale de la comunicare.

De cele mai multe ori, instituțiile și autoritățile publice, atunci când refuză să dea curs solicitării, invocă prevederile Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016, privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor) și Legea nr.190/2018 privind măsurile de punere în aplicare a acestuia.

Acest regulament este invocat însă nu de puține ori mult prea ușor, devenind practic un scut, pe care autoritățile și instituțiile publice îl așază între cel interesat în a obține o informație de interes public și respectiva informație.

Pentru a încerca să se prevină o asemenea situație, ar trebui ca în cuprinsul cererii de acces la informații de interes public să se arate de ce anume informația solicitată nu este exceptată de la comunicare, mai exact de ce anume nu se regăsește în niciuna dintre cazurile expres și limitativ reglementate de prevederile art.12 alin.1 din Legea nr.544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public. Concret, excepțiile de la comunicare reglementate de către acest text de lege sunt următoarele:

- i) informațiile din domeniul apărării naționale, siguranței și ordinii publice, dacă fac parte din categoriile informațiilor clasificate, potrivit legii (lit.a);
- ii) informațiile privind deliberările autorităților, precum și cele care privesc interesele economice și politice ale României, dacă fac parte din categoria informațiilor clasificate, potrivit legii (lit.b);
- iii) informațiile privind activitățile comerciale sau financiare, dacă publicitatea acestora aduce atingere dreptului de proprietate intelectuală ori industrială, precum și principiului concurenței loiale, potrivit legii (lit.c);
- iv) informațiile cu privire la datele personale, potrivit legii (lit.d);
- v) informațiile privind procedura în timpul anchetei penale sau disciplinare, dacă se periclitează rezultatul anchetei, se dezvăluie surse confidențiale ori se pun în pericol viața, integritatea corporală, sănătatea unei persoane în urma anchetei efectuate sau în curs de desfășurare (lit.e);
- vi) informațiile privind procedurile judiciare, dacă publicitatea acestora aduce atingere asigurării unui proces echitabil ori interesului legitim al oricăreia dintre părțile implicate în proces (lit.f);
- vii) informațiile a căror publicare prejudiciază măsurile de protecție a tinerilor (lit.g).

Cel mai adesea, instituțiile și autoritățile publice invocă în răspunsurile prin care refuză comunicarea informației dispozițiile art.12 alin.1 lit.d) din Legea nr.544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, pretinzând că informația de interes public solicitată ar viza date personale.

Iar în susținerea poziției de refuz adoptate, se invocă, așa cum precizăm *supra*, în mod constant prevederile Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016, privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor) și Legea nr.190/2018 privind măsurile de punere în aplicare a acestuia. Acest regulament este invocat însă nu de puține ori în exces, evitându-se nu doar spiritul, dar chiar și litera lui.

Ar trebui astfel arătat în cuprinsul cererii de acces la informații de interes public faptul că, accesul liber și neîngrădit la informațiile de interes public constituie regula, în timp ce limitarea accesului la informație constituie excepția și operează doar în condițiile exprese ale legii.

Legiuitorul a garantat accesul liber și neîngrădit la orice informație de interes public, garanție ce poate fi respectată de către autorități și instituții publice doar printr-o atitudine activă,

diligentă și promptă pe care să o manifeste față de cererile, prin care se solicită comunicarea unor asemenea informații, în acest sens fiind dispozițiile art.2 lit.a) din Hotărârea Guvernului nr.123/2002 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public.

Cu referire directă la Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016, privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor) și Legea nr.190/2018 privind măsurile de punere în aplicare a acestuia, prevederile acestuia stabilesc:

- i) pe de o parte că, în sensul regulamentului, "date cu caracter personal" înseamnă orice informații privind o persoană fizică identificată sau identificabilă ("persoana vizată"); o persoană fizică identificabilă este o persoană care poate fi identificată, direct sau indirect, în special prin referire la un element de identificare, cum ar fi un nume, un număr de identificare, date de localizare, un identificator online, sau la unul sau mai multe elemente specifice, proprii identității sale fizice, fiziologice, genetice, psihice, economice, culturale sau sociale (art.4 pct.1 din regulament);
- ii) iar pe de altă parte că, datele cu caracter personal din documentele oficiale deținute de o autoritate publică sau de un organism public sau privat pentru îndeplinirea unei sarcini care servește interesului public pot fi divulgate de autoritatea sau organismul respectiv în conformitate cu dreptul Uniunii sau cu dreptul intern sub incidența căruia intră autoritatea sau organismul, pentru a stabili un echilibru între accesul public la documente oficiale și dreptul la protecția datelor cu caracter personal în temeiul Regulamentului (art.86 din regulament).

Așadar, regulamentul sus-menționat și atât de des invocat de către instituțiile și autoritățile publice în refuzul de a comunica informațiile de interes public ce le sunt solicitate, pe de o parte, stabilește ce anume intră în sfera de cuprindere a noțiunii de "date cu caracter personal", iar pe de altă parte, prevede expres faptul că, inclusiv în cazul datelor cu caracter personal, care se regăsesc în documentele oficiale deținute de o autoritate publică sau de un organism public sau privat pentru îndeplinirea unei sarcini care servește interesului public pot fi divulgate în acord cu dreptul Uniunii sau cu dreptul intern sub incidența căruia intră autoritatea sau organismul, pentru a stabili un echilibru între accesul public la documente oficiale și dreptul la protecția datelor cu caracter personal în temeiul regulamentului.

S-a reținut astfel de către literatura juridică de specialitate faptul că "Dreptul la protecția datelor cu caracter personal nu este un drept absolut; acesta trebuie luat în considerare în raport cu funcția pe care o îndeplinește în societate și echilibrat cu alte drepturi fundamentale, în conformitate cu principiul proporționalității." (Drd. Alexandru Georgescu, Dr. Irina Alexe, Prof. univ. dr. Daniel-Mihail Șandru - Revista GDPR (Universul Juridic) nr. 2/2020).

Tot Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016, privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul

general privind protecția datelor) și Legea nr.190/2018 privind măsurile de punere în aplicare a acestuia. Acest regulament nu este în consecință o pârghie, de care autoritățile și instituțiile publice să se prevaleze atunci când doresc să blocheze accesul la anumite date de interes public chiar dacă acestea sunt date cu caracter personal. În realitate, regulamentul reglementează la nivel de principiu echilibrul între accesul public la documente oficiale și dreptul la protecția datelor cu caracter personal, principiu consfințit și de practica judiciară în materie.

De altfel, dispozițiile art.14 alin.1 din lege stabilesc faptul că, informațiile cu privire la datele personale ale cetățeanului pot deveni informații de interes public numai în măsura în care afectează capacitatea de exercitare a unei funcții publice. Aceste dispoziții pot fi invocate așadar și ele ori de câte ori s-ar pune problema protejării datelor cu caracter personal.

iii) Chestiuni procedurale

Ca orice cerere, și cererea de acces la informații de interes public reglementată de dispozițiile Legii nr.544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public trebuie să respecte o serie de rigori pentru a nu fi cenzurată din motive formale.

Cu referire particulară la cererea de acces la informații de interes public, aceasta trebuie să cuprindă următoarele elemente:

- i) autoritatea sau instituția publică la care se adresează cererea;
- ii) informația solicitată, astfel încât să permită autorității sau instituției publice identificarea informației de interes public;
- iii) numele, prenumele și semnătura solicitantului, precum și adresa la care se solicită primirea răspunsului (art.6 alin.3 din Legea nr.544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public).

Solicitarea și obținerea informațiilor de interes public se pot realiza, dacă sunt întrunite condițiile tehnice necesare, și în format electronic (art.7 alin.3 din Legea nr.544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public).

Cererile de acces la informații de interes public pot fi formulate și verbal, situație în care:

- i) funcționarii din cadrul compartimentelor de informare și relații publice au obligația să precizeze condițiile și formele în care are loc accesul la informațiile de interes public și pot furniza pe loc informațiile solicitate;
- ii) în cazul în care informațiile solicitate nu sunt disponibile pe loc, persoana este îndrumată să solicite în scris informația de interes public, urmând ca cererea să îi fie rezolvată în termenele prevăzute la art.7 din Legea nr.544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public;
- iii) informațiile de interes public solicitate verbal se comunică în cadrul unui program minim stabilit de conducerea autorității sau instituției publice, care va fi afișat la sediul acesteia și care se va desfășura în mod obligatoriu în timpul funcționării instituției, incluzând și o zi pe

săptămână, după programul de funcționare (art.8 alin.1, alin.2 și alin.3 din Legea nr.544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public).

Important de menționat este și faptul că, în cazul în care solicitarea de informații implică realizarea de copii de pe documentele deținute de autoritatea sau instituția publică, costul serviciilor de copiere este suportat de solicitant, în condițiile legii (art.9 alin.1 din Legea nr.544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public).

O ultimă chestiune procedurală importantă de precizat este cea privitoare la termenele legale reglementate de Legea nr.544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, acestea fiind:

- i) termenul de 5 zile în care se transmite refuzul de a furniza informația de interes public solicitată. Termenul se calculează de la data înregistrării de către instituție sau autoritate publică a cererii de acces la informații de interes public (art.7 alin.2 din lege);
- ii) termenul de 10 zile în care autoritățile și instituțiile publice au obligația să răspundă în scris la solicitarea informațiilor de interes public. Acest termen poate fi prelungit până la 30 de zile, în funcție de dificultatea, complexitatea, volumul lucrărilor documentare și de urgența solicitării. În cazul în care termenul se prelungește până la maximum 30 de zile, aceasta se poate face cu condiția înștiințării prealabile a solicitantului. Termenul se calculează de la data înregistrării de către instituție sau autoritate publică a cererii de acces la informații de interes public (art.7 alin.1 din lege);
- iii) termenul de 30 de zile în care se poate formula plângere în instanță față de lipsa unui răspuns din partea autorității sau instituției publice implicate sau față de refuzul acesteia de a comunica informațiile de interes public ce i-au fost solicitate. termenul se calculează de la data expirării termenelor legale menționate la punctele anterioare (art.22 alin.1 din lege).

iv) Recomandări cu privire la modalitatea de adresare în conținutul cererii și de formulare a susținerilor

La redactarea cererii de acces la informațiile de interes public ar trebui să se evite utilizarea unui ton imperativ în adresarea solicitării. Somarea autorității/instituției publice la a furniza informațiile de interes public solicitate nu ajută în niciun mod demersului, ci, dimpotrivă, l-ar putea decredibiliza, existând riscul să se interpreteze că în lipsă de argumente, prin care să se justifice caracterul de interes public al informației solicitate, se recurge la forță verbală pentru a crea aparența de temeinicie a cererii.

Autoritatea/instituția publică nu ar trebui să fie adversarul cetățeanului și nu ar trebui să fie considerată *ab initio* de rea-credință, ea fiind chemată și abilitată prin lege să vină în sprijinul contribuabilului. Somarea în acest moment a autorității/instituției publice ar exprima în realitate teama celui care formulează cererea cum că nu i se va răspunde solicitării sau, dacă i se va răspunde, nu i se va pune la dispoziție informația completă. Nici măcar în cuprinsul actelor procedurale redactate în cadrul unui litigiu dedus judecății, așadar după ce s-a ivit un

conflict necesar a fi soluționat pe cale judecătorească, nu se somează partea adversă, ci se formulează cereri, se motivează și se probează cu scopul de a obține o soluție favorabilă. Somațiile intervin abia în faza executării silite a unei hotărâri judecătorești, mai exact atunci când cel ce a fost obligat de către instanță nu își execută de bunăvoie obligația.

Concluzionând sub acest aspect, o cerere întemeiată pe dreptul la acces liber la informații de interes public, ca de altfel orice altă cerere, ar trebui să conțină o solicitare argumentată și nu o poruncă.

De asemenea, la redactarea cererii ar trebui să se evite reproducerea *ad literam* a conținutului textelor de lege, pe care respectiva cerere se întemeiază. Odată primită o cerere de acces la informații de interes public, ea este direcționată către compartimentul pentru relații publice sau către persoana desemnată să o soluționeze. Îndrituită fiind așadar cu formularea de răspunsuri la solicitările de comunicare a unor informații de interes public, persoana în cauză are deja cunoștință despre prevederile Legii nr.544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, prevederi pe care le utilizează în mod constant în activitatea sa.

Reproducerea textelor *ad literam* așadar, pe de o parte, este superfluă, iar pe de altă parte, riscă să mute atenția de la ceea ce este într-adevăr important, mai exact de la caracterul de interes public al informațiilor solicitate și de la justificarea acestui caracter. Concentrarea trebuie așadar să se mențină în ceea ce îl privește pe cel care solicită informația pe a justifica de ce informația solicitată are caracter de informație de interes public și de ce nu este exceptată de la a fi comunicată.

În Anexa nr.1 se regăsește un model orientativ al cererii de acces la informații de interes public.

2.2. Petiție adresată Agenției Naționale de Integritate, prin care se solicită declanșarea procedurii de evaluare

Activitatea de evaluare realizată de către Agenția Națională de Integritate poate fi declanșată inclusiv pe baza unei petiții adresate în acest scop de către orice persoană fizică sau juridică.

Atunci când se formulează o astfel de sesizare, petiție ar trebui să se țină cont în principal de următoarele:

i) Interesul manifestat în promovarea cererii

Legea care reglementează activitatea desfășurată de către Agenția Națională de Integritate prevede *expressis verbis* posibilitatea oricărei persoane fizice sau juridice de a solicita declanșarea procedurii de evaluare pe calea unei sesizări, cereri, petiții formulate în acest scop în coroborare cu prevederile Ordonanței Guvernului nr.27/2002 privind reglementarea activității de soluționare a petițiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.233/2002, dreptul la petiționare fiind inclusiv garantat de Constituția României.

ii) Argumentarea pe fond a cererii

Sub aspectul temeiurilor de drept, care justifică solicitarea de sesizare a agenției, acestea sunt în principal următoarele: (1) art.12 alin.1 din Legea nr.176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr.144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative; (2) prevederile Ordonanței Guvernului nr.27/2002 privind reglementarea activității de soluționare a petițiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.233/2002; (3) art.51 din Constituția României; (4) art.20, art.24 și art.227 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene; (5) art.44 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene.

Cât privește argumentarea propriu-zisă a solicitării de declanșarea procedurii de evaluare, este necesar să se țină cont de următoarele:

- i) se stabilește în prealabil dacă pentru o anumită funcție deținută de către persoana vizată de petiție există obligația de depunere a declarațiilor de avere și de interese, categoriile de persoane, care au astfel de obligații fiind cele prevăzute de art.1 alin.1 și alin.2 din Legea nr.176/2010. Doar în privința unor asemenea persoane poate Agenția Națională de Integritate declanșa procedura de evaluare;
- ii) se relevă în cuprinsul cererii suspiciuni legitime cu privire la modul de declarare a averii și a intereselor de către o anumită persoană, scop în care se invocă și se explică de ce anume o anumită situație ar putea reprezenta un potențial incident de integritate. Se invocă în acest sens fapte, situații concrete, doar astfel de ipoteze putând genera declanșarea procedurii de evaluare;
- iii) se justifică cererea prin raportare atât la cerințele generale privitoare la modul de declarare cuprinse în Legea nr.176/2010 cât și la cele concrete prevăzute de fiecare dintre cele două anexe la această lege, anexe intitulate "Declarație de avere" și "Declarație de interese" și se explicitează inclusiv prin trimitere la și interpretare a referirilor cuprinse în Ghidul de completare a declarațiilor de avere și de interese elaborat de către Agenția Națională de Integritate;
- iv) se valorifică în argumentație inclusiv interpretările date de către agenție în finalul Ghidului de completare a declarațiilor de avere și de interese în secțiunea intitulată "Întrebări și răspunsuri";

- v) se anexează petiției actele, pe care se fundamentează susținerile dezvoltate în cuprinsul petiției;
- vi) se ține cont în alegerea ipotezei supuse analizei Agenției Naționale de Integritate de faptul că, agenția desfășoară activitatea de evaluare a declarației de avere, a datelor și a informațiilor privind averea existentă, precum și a modificărilor patrimoniale intervenite existente în perioada exercitării funcțiilor ori demnităților publice, precum și cea de evaluare a conflictelor de interese și a incompatibilităților pe durata exercitării funcțiilor ori demnităților publice și în decursul a 3 ani după încetarea acestora. Nu se invocă drept consecință eventuale încălcări ale regimului de declarare a averilor și a intereselor mai vechi de 3 ani de la încetarea mandatului în cadrul cărora au fost săvârșite;
- vii) se ține de asemenea cont de faptul că, termenul de prescripție pentru constatarea contravențiilor reglementate de Legea nr.176/2010 este termenul general de prescripție de 6 luni reglementat de prevederile art.13 alin.1 din Ordonanța nr.2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor. Așadar, când se intenționează să se invoce inclusiv eventualitatea săvârșirii uneia dintre contravențiile reglementate de legea ante-menționată, trebuie să se verifice în prealabil să nu fi trecut mai mult de 6 luni de la data faptei.

iii) Chestiuni procedurale

Trebuie avut în vedere la transmiterea unei astfel de sesizări faptul că, în acord cu prevederile art.7 din Ordonanța nr.27/2002 privind reglementarea activității de soluționare a petițiilor, petițiile anonime sau cele în care nu sunt trecute datele de identificare a petiționarului nu se iau în considerare și se clasează, potrivit prezentei ordonanțe.

Cu referire la termenul în care Agenția Națională de Integritate trebuie să comunice dacă declanșează sau nu activitatea de evaluare în privința persoanei, la care se referă petiția, acesta este de 30 de zile de la data înregistrării petiției, termen ce poate fi extins cu cel mult 15 zile în situația în care aspectele sesizate prin petiție necesită o informare și o cercetare mai amănunțită, iar în domeniul energiei și gazelor naturale, termenul poate fi prelungit cu cel mult 30 de zile, cu notificarea prealabilă a petentului (art.8 alin.1 și art.9 din Ordonanța nr.27/2002 privind reglementarea activității de soluționare a petițiilor).

Remediul judiciar în caz de nesoluționare favorabilă a petiției este cel reglementat de dispozițiile Legii contenciosului administrativ nr.554/2004. Nu este necesară parcurgerea unei alte proceduri prealabile.

În Anexa nr.2 se regăsește un model orientativ al petiției prin care se solicită Agenției Naționale de Integritate declanșarea procedurii de evaluare.

Iar ca o conduită generală, care trebuie să caracterizeze orice demers, fie că este vorba doar despre formularea unei cereri de acces la informații de interes public, despre o petiție prin care se solicită Agenției Naționale de Integritate să declanșeze procedura de evaluare în cazul unei persoane sau despre orice altă cerere, este buna-credință a petentului, reaua-credință fiind de altfel sancționată de lege. Aceasta presupune inclusiv o documentare temeinică anterior inițierii demersului.

N-am putea pretinde instituțiilor și autorităților publice să dea dovadă de integritate și profesionalism în activitatea pe care o desfășoară, fără ca mai întâi să fim noi înșine astfel.

Tot astfel, pentru a avea siguranță în ceea ce privește mai ales calcularea termenelor procedurale la care am făcut referire *supra*, este recomandabil ca, atunci când se transmite o cerere via e-mail unei autorități sau instituții publice, să se solicite în corpul email-ului să fie comunicat numărul și data sub care se înregistrează respectiva cerere, iar în situația în care instituția sau autoritatea publică nu transmite aceste date în chiar ziua în care a fost transmis e-mail-ul, să se revină a doua zi cu o nouă solicitare sub acest aspect.

Anexa nr.1
Model cerere de acces la informații de interes public

Către:

_____ (denumirea destinatarului)
_____ (indicarea adresei/adreselor fizice ale destinatarului)
_____ (indicarea adresei/adreselor de email ale destinatarului)

Ref: solicitare furnizare informații de interes public

În atenția persoanei responsabile cu furnizarea informațiilor de interes public (nu este obligatoriu să fie menționat numele persoanei responsabile, deși în multe cazuri poate fi identificat pe site-ul autorității sau al instituției publice vizate)

Subsemnatul/Subsemnata _____ (nume și prenume solicitant), cu domiciliul în _____, identificat/identificată cu _____, seria _____, nr. _____, având C.N.P. _____, formulez în temeiul dispozițiilor art.6 din Legea nr.544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public

CERERE DE ACCES LA INFORMAȚII PUBLICE

prin care vă solicit să îmi comunicați în scris la adresa situată în _____ (în situația în care se solicită ca informațiile să fie transmise în format fizic), în format electronic la adresa de email: _____ (în situația în care se solicită ca informațiile să fie transmise în format electronic) _____ (obiectul solicitării, ce anume informații publice se solicită a fi comunicate).

La baza formulării prezentei cereri stau în egală măsură:

- i) art.31 din Constituția României;
- ii) art.19 din Declarația Universală a Drepturilor Omului;
- iii) art.10 alin.1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului;
- iv) _____ (se indică articolele, altele decât cele amintite, articole care justifică cu privire la cazul particular al informației de interes

public solicitare formularea cererii, motivându-se accesul liber la informație și obligația autorității/instituției publice la a o furniza).

Cererea astfel formulată vizează informații de interes public în sensul reglementat de dispozițiile art.2 lit.b) din Legea nr.544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, fiind vorba despre informații, care privesc activitatea/rezultă din activitatea _____ (numele autorității/instituției publice) întrucât _____ (se justifică de ce anume informațiile solicitate sunt de interes public prin raportare la faptul că ele privesc activitățile sau rezultă din activitățile autorității/instituției publice, sens în care se relaționează informațiile publice solicitate cu obiectul de activitate al autorității/instituției publice, căreia îi este adresată solicitarea), iar obligația de comunicare a lor este reglementată legal.

Informațiile de interes public solicitate nu sunt exceptate de la comunicare, neregăsindu-se în niciunul dintre cazurile expres și limitativ reglementate de prevederile art.12 alin.1 din Legea nr.544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public.

(Suplimentar, se explică, dacă există riscul ca informația să fie încadrabilă în vreunul dintre cazurile de exceptare de la comunicare de ce anume, în mod particular, ea poate și trebuie comunicată, inclusiv dar nu exclusiv prin trimitere la prevederile relevante din Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016, privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor) și Legea nr.190/2018 privind măsurile de punere în aplicare a acestuia).

_____ **(nume și prenume solicitant)**

_____ **(semnătură solicitant)**

Anexa nr.2

Model petiție adresată Agenției Naționale de Integritate prin care se solicită declanșarea procedurii de evaluare

Către:

Agenția Națională de Integritate

Adresă fizică: Bulevardul Lascăr Catargiu nr. 15, cod poștal: 010661, sector 1, București

Adresă electronică: ani@integritate.eu

Stimați domni,

Subsemnatul/Subsemnata _____ (nume și prenume petent), cu domiciliul în _____, identificat/identificată cu _____, seria _____, nr. _____, având C.N.P. _____, formulez în temeiul dispozițiilor coroborate ale art.12 alin.1 din Legea nr.176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr.144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative, ale Ordonanței Guvernului nr.27/2002 privind reglementarea activității de soluționare a petițiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.233/2002 și ale art.51 din Constituția României prezenta

PETIȚIE

prin care vă solicit să dați curs prezentei sesizări și să declanșați activitatea de evaluare prevăzută la art.8 din Legea nr.176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr.144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative în privința domnului/doamnei _____ (numele și prenumele persoanei a cărei evaluare se solicită), respectiv să declanșați în privința sa activitatea de evaluare a averii / respectării regimului juridic al incompatibilităților și conflictelor de interese în materie administrativă (se alege după caz ipoteza incidentă în funcție

de încălcările reclamate: nerespectarea regimului de declarare a averii sau a regimului de declarare a incompatibilităților și conflictelor de interese) pentru următoarele

MOTIVE:

1. Chestiune prealabilă. Dreptul de a formula sesizarea.

Potrivit dispozițiilor art.12 alin.1 din Legea nr.176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr.144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative, Agenția Națională de Integritate îndeplinește activitatea de evaluare prevăzută la art.8 din lege din oficiu sau la sesizarea oricărei persoane fizice sau juridice, cu respectarea prevederilor Ordonanței Guvernului nr.27/2002 privind reglementarea activității de soluționare a petițiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.233/2002.

Cât privește prevederile Ordonanței Guvernului nr.27/2002 privind reglementarea activității de soluționare a petițiilor, acestea sunt în sensul că:

- i) ordonanța are ca obiect reglementarea modului de exercitare de către cetățeni a dreptului de a adresa autorităților și instituțiilor publice petiții formulate în nume propriu, precum și modul de soluționare a acestora;
- ii) dreptul de petiționare este în egală măsură recunoscut și organizațiilor legal constituite, acestea putând formula petiții în numele colectivelor pe care le reprezintă;
- iii) prin petiție se înțelege cererea, reclamația, sesizarea sau propunerea formulată în scris ori prin poștă electronică, pe care un cetățean sau o organizație legal constituită o poate adresa autorităților și instituțiilor publice centrale și locale, serviciilor publice descentralizate ale ministerelor și ale celorlalte organe centrale, companiilor și societăților naționale, societăților comerciale de interes județean sau local, precum și regiilor autonome, denumite în continuare autorități și instituții publice.

Mai mult, dreptul la petiționare este consacrat constituțional, dispozițiile art.51 din Constituția României prevăzând că:

- i) cetățenii au dreptul să se adreseze autorităților publice prin petiții formulate numai în numele semnatarilor;
- ii) organizațiile legal constituite au dreptul să adreseze petiții exclusiv în numele colectivelor pe care le reprezintă;
- iii) exercitarea dreptului de petiționare este scutită de taxă;

- iv) autoritățile publice au obligația să răspundă la petiții în termenele și în condițiile stabilite potrivit legii.

Așadar, legea care reglementează activitatea desfășurată de către Agenția Națională de Integritate prevede *expressis verbis* posibilitatea oricărei persoane fizice sau juridice de a solicita declanșarea procedurii de evaluare pe calea unei sesizări, cereri, petiții formulate în acest scop în coroborare cu prevederile Ordonanței Guvernului nr.27/2002 privind reglementarea activității de soluționare a petițiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.233/2002, dreptul la petiționare fiind inclusiv garantat de Constituția României.

Prezenta cerere are temeiuri legale, ce permit fără echivoc posibilitatea formulării sale de către orice persoană fizică.

Cu referire la motivele, care justifică pe fond o soluție favorabilă în privința cererii pe care o formulez, acestea sunt dezvoltate după cum urmează.

2. Motivarea propriu-zisă a petiției

Domnul/doamna _____ (numele și prenumele persoanei a cărei evaluare se solicită) deține în prezent funcția de _____, desfășurându-și activitatea în cadrul _____.

Domnia sa și-a desfășurat activitatea în calitate de _____ în perioada _____ în cadrul _____ (se identifica cu cât mai multe detalii persoana despre care este vorba și activitatea, care interesează a acesteia pentru ca persoana în discuție să poată fi identificată de către agenție), aspecte care rezultă din cuprinsul CV-ului publicat pe pagina de internet a _____ (se menționează entitatea pe pagina căreia a fost publicat CV-ul în ipoteza în care un astfel de Curriculum Vitae a fost afișat pe o asemenea pagină de internet).

În considerarea acestei/acestor (se alege după caz) calități, domnul/doamna _____ avea obligația de a completa și depune declarații de avere și declarații de interese în raport de următoarele dispoziții legale:

- _____;

(se identifică dispozițiile legale, care reglementau la data la care trebuiau depuse obligația persoanei respective de a depune declarații de avere și declarații de interese prin prisma poziției deținute și a activității desfășurate).

Din verificarea declarațiilor de avere/declarațiilor de interese/altor acte publice relevante (se alege după caz):

- _____ (se identifică cu număr, dată și calitatea în care au fost completate declarațiile de avere/de interese care interesează în cauză, respectiv alte acte publice inocate), rezultă că:

_____ (se dezvoltă situația de fapt în sensul că se menționează ce anume rezultă din analiza respectivelor înscrisuri și are importanță pentru soluționarea favorabilă a sesizării. De exemplu: (...) rezultă că domnul/doamna _____ nu a declarat toate veniturile obținute în cursul anului fiscal _____, aspect care rezultă din compararea declarațiilor depuse pentru aceeași perioadă de domnia sa și de soțul/soția domniei sale).

Aceste împrejurări înfrâng dispozițiile legale incidente în materia declarării averii și/sau a intereselor (după caz), sens în care vă rog să aveți în vedere argumentele dezvoltate în continuare.

_____ (se identifică textele de lege, care reglementează obligația declarării într-un anumit mod a unei anumite situații, inclusiv prin referire la:

- i) prevederile conținute în acest sens de către cele două anexe la Legea nr.176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr.144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative;
- ii) referirile cuprinse în Ghidul de completare a declarațiilor de avere și de interese elaborat de Agenția Națională de Integritate la chestiunile puse în discuția și atenția agenției prin intermediul sesizării formulate

și se concluzionează în sensul că situația de fapt prezentată se încadrează în aria de cuprindere a textelor de lege invocate).

Aceste aspecte sunt dovedite de către chiar declarațiile de avere/declarațiile de interese/înscrisurile la care am făcut referire în cuprinsul prezentei petiții.

De altfel, dispozițiile art.28 din Legea nr.176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr.144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative stabilesc că fapta persoanelor care, cu intenție, depun declarații de avere sau declarații de interese care nu corespund adevărului constituie infracțiunea de fals în declarații și se pedepsește potrivit Codului penal.

În același context, vă rog să aveți în vedere și: _____ (se invocă în susținerea cererii formulate și alte probe, pe care aceasta se sprijină și practica, ce ar putea fundamenta de asemenea sesizarea și se explică cum acestea întăresc argumentele expuse anterior.

*****

Pentru toate aceste motive, vă solicit să dați curs petiției formulate și să declanșați activitatea de evaluare prevăzută la art.8 din Legea nr.176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr.144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative în privința domnului/doamnei _____ (numele și prenumele persoanei a cărei evaluare se solicită), respectiv să declanșați în privința sa activitatea de evaluare a averii / respectării regimului juridic al incompatibilităților și conflictelor de interese în materie administrativă (se alege după caz ipoteza incidentă în funcție de încălcările reclamate: nerespectarea regimului de declarare a averii sau a regimului de declarare a incompatibilităților și conflictelor de interese).

Anexe:

- _____ (se menționează și se atașează în momentul transmiterii sesizării declarațiile de avere și declarațiile de interese la care se face referire în textul sesizării);
- _____ (se menționează și se atașează în momentul transmiterii sesizării CV-ul persoanei a cărei evaluare se solicită în situația în care un astfel de CV a fost afișat pe pagina de internet a vreunei entități);
- _____ (se menționează și se atașează în momentul transmiterii sesizării orice alte dovezi identificate în procesul de investigație, dovezi care ar putea susține și proba susținerile făcute în cuprinsul sesizării).

_____ (nume și prenume petent)

_____ (semnătură petent)

Proiectul Watch PR este derulat de Asociația Casa Bună în parteneriat cu Asociația RISE Project cu sprijinul financiar Active Citizens Fund - Romania, program finanțat de Islanda, Liechtenstein și Norvegia prin Granturile SEE 2014-2021.

Lucrăm împreună pentru o Europă verde, competitivă și incluzivă.

